

Kommentarer till PP-presentationen för tjänsteenkäten.

SFOHH's årsmöte ÖNH-dagarna i Linköping 2018.

1. Tjänsteenkäten för våra specialiteter har nu genomförts årligen under 19 år. Årets enkät visar att vi nu har "all time high" när det gäller pågående utbildning av nya specialister.
2. Detta är arbetsgruppen som ansvarar för att enkäten genomförs. Arbetsgruppen skickar enkäten till klinikernas verksamhetschefer och samlar sedan in och sammanställer data för sin region. För privatläkarna sker insamlingen av data för hela riket.
3. Tillgången på specialister ligger stabilt runt 600 de senaste 10 åren. Årets siffra är 629. Det har skett en långsam ökning av antalet specialister som fortsätter att arbeta efter 65 år. 13 % av de verksamma specialisterna år 2018 var över 65 år.
4. Antalet foniater ligger på en stadig nivå runt 20 de senaste 10 åren. Antalet audiologer eller audiologiinriktade läkare har minskat med nästan 17 % på 10 år. Antalet privatläkare har ökat med nästan 50 % under samma period. ÖNH-specialisterna har minskat med 2 %.
5. Antalet specialister per 100 000 invånare i Sverige är 6,2. Skillnaderna mellan regionerna har minskat men fortfarande är det en skillnad på drygt 2 specialister per 100 000 invånare.
6. Andelen privata specialister skiljer sig påtaglig mellan regionerna. I Stockholm fortsätter antalet privata specialister att öka och utgör nu 58 % av regionens ÖNH-läkarkår. Södra regionen har gått motsatt väg och halverat antalet på fyra år. I Västra regionen är andelen privata specialister stabil runt 20 %. Andelen är i Uppsala/Örebro regionen 10 %, Södra regionen 9 % och i Norra och Sydöstra regionen 1 %.
7. Antalet ST-läkare som är under utbildning är 207 st och det är "all time high". I början på 1990-talet hade vi något år cirka 190 under samtidig utbildning. Utbildning av så många ställer höga krav på de offentligt anställda specialisterna som skall handleda. Det går nu endast 2,3 specialister per ST-läkare.
8. Utbildning är kostsam och därför borde ansvaret för utbildning av nya specialister fördelas någorlunda rättvist mellan regionerna. Så är dock inte fallet. Man kan säga att Stockholmsregionen åker snålskjuts på övriga regioners bekostnad. Sjukvårdsstrukturen i Stockholm är inte konstruerad för att utbilda det antal nya specialister som regionen behöver. Problemet är påtalat men det verkar inte som det finns intresse att förändra detta om man ser på utvecklingen de senaste åren.
9. De sista tio åren har utbildningsnivån i den offentligt verksamma kåren varit negativ. Antalet medicine doktorer och docenter har minskat med 14 % respektive 44 % på 10 år.

10. De flesta ST-läkare som idag har anställning kommer att vara färdiga specialister i slutet av år 2022. Med de data vi har idag kan vi beräkna vilken tillgång på specialister vi kommer att ha december 2022 och vilken utbildningsvolym som behövs för perioden 2023 -27.
11. 166 nya specialister beräknas vara klara i slutet av 2022. Den brist som finns idag samt de som pensioneras under perioden skall ersättas och antalet beräknas till 184. Beräkningen visar att bristen kommer att vara 18 vid utgången av år 2022. Det är en förbättring jämfört med föregående år då motsvarande antal var 30.
12. Behovet av nya specialister för perioden 2023-2027 har minskat jämfört med föregående år från 137 till 110. För perioden behöver vi anställa 110 nya ST för full balans 2027. En succesiv inbromsning i utbildningen av nya specialister är således på sin plats.
13. Sammanfattningsvis har vi nu 207 ST-läkare under utbildning och underskottet av specialister kommer att minska. Behovet att anställa och utbilda nya specialister beräknas till 22 per år för perioden 2023-2027. Intensionen som verksamhetscheferna anger i årets enkät är att anställa 25 nya ST-läkare.

180410

Martin Beran
Överläkare, med.dr.
ÖNH-kliniken NU-sjukvården
461 85 Trollhättan

martin.beran@vgregion.se